

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 6P/110/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201697  
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820201697.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. E. R., V.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: E. R., V.. XX.XX.XXXX, P. Q. Y. XXX, za účasti matky: E. R., V.. XX.X.XXXX, B. P. Q. Y. XXX, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, t a k t o

### rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.07.2020 domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Žiadal, aby súd zveril mal. dieťa do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima, do 15. dňa v mesiaci, počnúc dňom 01.07.2020. Styk matky s dcérou navrhol upraviť na každý druhý víkend, za jeho prítomnosti. Vo svojom návrhu uviedol, že v súčasnosti nežijú s matkou maloletej dcéry v spoločnej domácnosti. Matka ich dcéry žije v Y. s iným mužom a dcéra je u rodičov matky. Matka sa o dieťa nestará. Vyživovaciú povinnosť si plní. Nesúhlasí s tým, aby jeho dcéra žila u svojej starej matky, chce svoju dcéru mať pri sebe a starať sa o ňu.

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila.

3. Kolízny opatrovník vzhľadom na protichodné tvrdenia rodičov nezaujal vo veci jednoznačné stanovisko.

4. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom svedkyne E. R., V.. XX.XX.XXXX, oboznámením návrhu, rodného listu mal. dieťaťa, správy o prešetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, správy z obce Q. Y., správy od R.. Č. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

5. Podľa rodného listu mal. dieťaťa sa mal. E. R. narodila dňa XX.XX.XXXX z matky E. R., V.. XX.XX.XXXX a E. R., V.. XX.XX.XXXX.

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/8/2018-30 zo dňa 29.03.2018 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť u maloletej E. R., V.. XX.XX.XXXX nariadená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/106/2016-20 zo dňa 30.06.2016. Maloletej matke E. R., V.. XX.XX.XXXX boli priznané

rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú E. R., V.. XX.XX.XXXX. Maloletej E. R., V.. X.X.XXXX bola ustanovená opatrovníčka E. R., V.. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

7. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Pc/24/2017-84 zo dňa 26.11.2018 bolo konanie o určenie otcovstva k mal. E. R. zastavené. Maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením minimálneho výživného. Styk otca s mal. dieťaťom bol upravený ako neobmedzený za prítomnosti matky.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že v minulosti bolo otcovstvo k mal. E. určené rozsudkom súdu. S otcom maloletej nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Mimo E. má ešte jednu dcéru L. R., ktorá bude mať tri roky. Na rodnom liste otec uvedený nie je. Potvrdila, že v minulosti žila v obci Poša s druhom R. Z.. Rozišla sa s ním a neplánuje sa k nemu už vrátiť. Žila s druhom niekoľko mesiacov, ale vrátila sa do Q. Y., kde býva od júla 2020. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Riadne zabezpečuje starostlivosť o mal. E.. Mal. E. bývala spolu s ňou aj v čase, keď žila so svojim druhom v obci Y.. Otec si vyživovaciu povinnosť k maloletej neplní. Otec jej povedal, že ak nepodá podnet na trestné stíhanie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti k maloletej, zoberie tento návrh späť. Nesúhlasí s tým, aby otec zabezpečoval starostlivosť o maloletú. O mal. E. sa otec nikdy nestaral, nič jej nekúpil, a to ani na Vianoce, sviatky, meniny, či narodeniny. Posledné tri mesiace neuhradil ani výživné. Býva v sociálnom byte spolu s dcérami a svojimi rodičmi. Aktuálne poberá rodičovský príspevok na mladšiu dcéru a rodinné prídavky na dve deti. Vedľajší príjem nemá žiadny. Mal. E. sa s otcom nestretáva, nepozná ho. Otec sa o ňu nezaujíma. Keď otec vidí maloletú v obci, prejde okolo nej a ani sa s ňou nepozdraví. Keď dcére povie, že je to jej otec, nereaguje na to, pretože otec sa s ňou nekontaktuje. Nemá výhrady voči tomu, aby sa otec s mal. E. stretával. Mal. E. je zdravá, má také potreby ako ostatné deti v jej veku. Starostlivosť o maloletú zvláda, dieťa má všetko čo potrebuje. Býva so starými rodičmi, ktorý jej v prípade potreby v starostlivosti o maloletú pomôžu.

9. Na pojednávaní bola prítomná aj mal. E., ktorá bola primerane, čisto a úhľadne oblečená, upravená. Zo strany súdu boli maloletej položené otázky, na ktoré maloletá odpovedala. Mal. E. uviedla, že svoju mamu ľúbi. Hrá sa s L. D. K., ktorá je jej sesternicou. Doma jej varí mama.

10. Podľa výpovede svedkyne E. R., matka maloletej žije opäť v Q. Y. asi dva mesiace. Predtým žila so svojim priateľom v obci Y. a vnučka E. tam žila spolu s mamou. Niekedy jej dcéra vnučku doviezla na návštevu, maximálne však u nej bola dva dni a potom ju odviezla naspäť k matke. Otec maloletej napriek tomu, že býva v tej obci sa s dcérou nestretáva, nekontaktuje ju. Vnučka otca nepozná, má z neho strach, keď ho vidí uteká od neho preč. Otec maloletej je ženatý. O mal. E. sa stará jej mama a ona jej v starostlivosti pomáha. Poprela tvrdenie otca, že maloletá chodí žobrať po obci. Ďalej uviedla, že býva v sociálnom byte spolu s manželom, so svojimi dvoma mal. synmi, s dcérou E. a jej dvoma deťmi. Mal. E. je zdravá, neužíva žiadne lieky.

11. Otec maloletej nebol v konaní vypočutý, nakoľko sa na pojednávanie nedostavil. V deň pojednávania bol prítomný v budove súdu, odišiel však ešte pre začatím pojednávania.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 03.08.2020 je zrejmé, že maloletá E. pochádza z družného vzťahu matky, E. R., nar.XX.X.XXXX a otca, E. R., V.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Pc/24/2017-84 zo dňa 26.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.01.2019, bolo konanie o určenie otcovstva k mal. E. R. zastavené. Maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením minimálneho výživného a styk dieťaťa s otcom bol upravený ako neobmedzený za prítomnosti matky. Rodičia dieťaťa spolu nežijú od narodenia dieťaťa, t.j. XX/XXXX. Matka mala záujem o spolužitie s otcom. Z družného vzťahu matky s J. H., V.. XX. X.XXXX, pochádza maloletá L. R., V.. XX.XX.XXXX. S pánom H. matka žila družným spôsobom života spolu 6 mesiacov, avšak matka si nepamätá v ktorom období. Od júla 2019 matka žije v družnom vzťahu s R. Z., V.. XX.XX.XXXX, v obci Y.. Z ich družného vzťahu pochádza T. Z., V.. XX.XX.XXXX, ktorá však zomrela dňa XX.XX.XXXX. Matka býva s 2 maloletými deťmi a druhom, R. Z., v murovanom dome v obci Y., kde majú k dispozícii na bývanie 2 izby a predsieň. Matka je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok, prídavok na dieťa a výživné na mal. E. vo výške 28,- EUR. Jej druh je nezamestnaný, privyrába si brigádne. Maloletá L. je v celodennej osobnej starostlivosti matky. Maloletá E. žije pri matke v obci Y.. Ak sa aj nachádza v

obci Q. Y. je to pri starej matke na pár dní. Je zdravá. Matka popiera, aby sa o dieťa nestarala. Nechce ju dať otcovi. Rozsudok o úprave rodičovských práv a povinností je právoplatný a otec si neplní vyživovaciu povinnosť danú rozsudkom. Platí iba 28,- EUR mesačne. Matka tvrdí, že otec videl dieťa od narodenia iba náhodne, sám ju nevyhľadal. Matka s otcom mal. E. nekomunikuje. Ten žije v obci Q. Y. s družkou a maloletým dieťaťom. Otec pri osobnom rozhovore uviedol, že býva v obecnom nájomnom byte (2 izby a kuchyňa) v spoločnej domácnosti s rodičmi a maloletými súrodencami. Je ženatý s F. R.. V byte ich žije 6 - 7 ľudí. S manželkou deti nemajú, manželka je chorá, je možné, že ani deti mať nebudú. Manželka vie maloleté dieťa prijať za svoje. Otec poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 60,- EUR mesačne. Otec tvrdí, že maloleté dieťa je v obci Q. Y. a matka žije v Poši s novým partnerom asi 8 mesiacov. Stará matka, ani matka sa o dieťa nestará, chodí hrať automaty, chodí zbierať byliny do lesa, na lúku. Dieťa chodí po osade, po ceste samotné. Dieťa sa ho bojí, na styk k nemu nechodilo. Matka mu ho na styk nikdy nedala. Stará matka do vzťahu zasahovala. Výživné platí šekom. Uviedol, že maloletá E. žije v Q. Y. so starou matkou. Jej matka žije v Y.. Dieťa údajne chodí po ceste po osade, špinavé, samé. Otec chce dieťa do svojej osobnej starostlivosti, žiada matku zaviazat' platením výživného vo výške 30,- EUR mesačne. Má záujem o úpravu styku matky s dieťaťom. Naposledy videl dieťa 02.07.2020 na osade. Od podania návrhu dieťa nevidel, tvrdí, že je dne v dome starej matky v Q. Y.. Predtým ju videl každý deň na osade.

13. Podľa správy pediatričky R.. Č. maloletá E. prichádza vždy v sprievode matky E.. Slovný prejav matky a komunikácia je chudobná, ale rešpektuje rady a liečebné postupy.

14. Zo správy obce Q. Y. vyplýva, že rodičia mal. dieťaťa nežijú už dlhšiu dobu spolu. Pohyb matky mal. dieťaťa evidujú zväčša v obci Y. D. Q. Y.. Od júna 2020 do 19.07.2020 sa zdržiavala v Y., údajne u svojho priateľa aj so svojou dcérou E.. Od 19.07.2020 je aj so svojou dcérou späť u svojej matky, ktorá žije so svojim manželom a ďalšími členmi rodiny v novopridelenom sociálnom byte, v miestnej rómskej osade. V sociálnom byte žije spolu 8 osôb. Stará matka maloletej je nápomocná so starostlivosťou a výchovou mal. E.. Otec maloletej žije so svojimi rodičmi a súrodencami tiež v novopridelenom sociálnom byte. U rodičov maloletej E. evidujú nezhody, nevedia spolu komunikovať, sú u nich názorové rozpory. Otec maloletej udáva nezáujem o maloletú zo strany matky, že ich dieťa necháva svojej matke a odchádza do obce Y., kde sa zdržiava dlhšiu dobu.

15. Súd vec takto právne posúdil.

16. V zmysle § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťa sa zohľadňuje najmä:  
a) úroveň starostlivosti o dieťa,  
b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia v ktorom sa dieťa zdržiava,

- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v rodine mal. dieťaťa nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Rozsudkom tunajšieho súdu bola mal. E. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného. Otec sa domáhal zverenia mal. dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka sa o maloletú riadne nestará, ponecháva ju v starostlivosti starej matky, pričom matka sa zdržiava v obci Y. u svojho partnera. Súd mal preukázané, že matka sa určitý čas zdržiavala u svojho priateľa v obci Y., v mesiaci júl sa však vrátila do obce Q. Y., kde žije v domácnosti svojej matky spolu s maloletým dieťaťom. Z vyžiadaných správ, ako aj z výpovede svedkyne nebolo zistené, že by matka starostlivosť o maloletú zanedbávala a ponechávala maloletú dlhšiu dobu v starostlivosti starej matky. Otec nemá s mal. E. vytvorený prirodzený citový vzťah, o maloletú neprejavoval doposiaľ taký záujem ako by rodič o svoje dieťa prejavovať mal. Sám otec pre kolíznym opatrovníkom uviedol, že dieťa sa ho bojí a styk s maloletou sa nerealizuje. Za situácie, keď dieťa má z otca strach a nemá k nemu vytvorený žiadny vzťah, súd nevidel dôvod na zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Súd tiež zohľadnil, že otec sa nezúčastnil nariadeného pojednávania, a teda jeho nezodpovedný postoj k tomuto konaniu vzbudzuje pochybnosti o jeho skutočnom záujme vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd návrh otca zamietol, sledujúc pritom najlepší záujem mal. dieťaťa.

23. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.